

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

Грип та ГРВІ в Україні

Центр грипу та ГРВІ

*ДЗ «Український центр
з контролю та моніторингу
захворювань Міністерства
охорони здоров'я України»*

7 листопада

2017

**44 ТИЖДЕНЬ
(30.10 – 05.11.2017)**

ГРИП ТА ГРВІ В УКРАЇНІ: Інформаційний бюлетень/К., 2017.-14 с.

Авторський колектив ДЗ «Український центр з контролю та моніторингу захворювань Міністерства охорони здоров'я України»

Родина Р.А., голова комісії з реорганізації

Свита В.М., заступник головного лікаря

Дихановська Т.А., завідувач Центру грипу та ГРВІ, відповідальна за випуск

Демчишина І.В., завідувач вірусологічної лабораторії, к. мед. н.

Артемчук О.О., лікар-епідеміолог Центру грипу та ГРВІ

Куцева В.В., лікар-вірусолог вірусологічної лабораторії

Приходько Є.Ф., лікар-вірусолог вірусологічної лабораторії

НАУКОВИЙ КОНСУЛЬТАНТ

Задорожна В.І., д. мед. н., професор, директор ДУ «Інститут епідеміології та інфекційних хвороб ім. Л.В. Громашевського НАМН України»

Аудиторія

Інформаційний бюлетень «Грип в Україні за даними із дозорних джерел» призначений для інформування щодо епідемічної ситуації з грипу в Україні

- Кабінету Міністрів України;
- Міністерства охорони здоров'я;
- керівників закладів охорони здоров'я;
- керівників центральних, регіональних, місцевих органів виконавчої влади;
- керівників та відповідальних фахівців, залучених в дозорний нагляд за грипом на центральному та регіональному рівнях;
- медичних працівників.

Мета бюлетеня

Надання регулярної, оновленої інформації щодо поточної епідеміологічної ситуації з грипу та ГРВІ в світі, Європейському регіоні та в Україні за звітний тиждень та за сезон в цілому з метою своєчасного вжиття профілактичних і протиепідемічних заходів для контролю ситуації з боку осіб, відповідальних за швидке реагування та прийняття управлінських рішень.

Подяки

Авторський колектив Центру грипу та ГРВІ висловлює вдячність команді регіонального бюро ВООЗ за цінний вклад в розробку бюлетеню.

Особлива подяка науковому консультанту, д. мед. н., професору, директору ДУ «Інститут епідеміології та інфекційних хвороб ім. Л.В. Громашевського НАМН України» Задорожній В.І. за науковий супровід, а також колективу Управління громадського здоров'я МОЗ України за координацію роботи над випуском бюлетеню.

Висловлюється подяка всім фахівцям із регіонів за надання своєчасної інформації для аналізу.

Зауваження та пропозиції просимо надсилати за електронною адресою cses.flu@gmail.com

**Н/В: при використанні матеріалів щотижневого інформаційного бюлетеню
«ГРИП ТА ГРВІ В УКРАЇНІ» - посилання обов'язкове**

Зміст:

Розділ	Назва	Аркуш
I	Резюме за звітний тиждень	4
II	Моніторинг захворюваності та вірусологічних досліджень за даними дозорного нагляду	5 – 7
1	Дозорні заклади первинної ланки медико-санітарної допомоги	5 – 6
2	Дозорні заклади на лікарняному рівні	6 – 7
III	Моніторинг захворюваності та вірусологічних досліджень за даними рутинного нагляду	8 – 12
1	Аналіз захворюваності на грип та ГРВІ	8 – 10
2	Вірусологічні дослідження	11
3	Аналіз стану імунопрофілактики грипу	12
4	Інформація щодо проведення санітарно-освітньої роботи	12
IV	Телефони регіональних лабораторних центрів України по отриманню консультацій із питань профілактики грипу та ГРВІ та додаткові посилання	13 – 14

I. Резюме за звітний тиждень по Україні

За даними дозорного епідеміологічного нагляду за 44 тиждень 2017 року зареєстровано 38 випадків грипоподібних захворювань (далі – ГПЗ); серед них найбільше дітей 0 - 14 років. На звітному тижні в лікувальні заклади госпіталізована 21 особа, стан здоров'я яких визначений як тяжка гостра респіраторна інфекція (далі – ТГРІ), серед госпіталізацій по всіх причинах відсоток ТГРІ складає 1,0 %.

За даними рутинного епіднагляду інтенсивний показник захворюваності на грип та ГРВІ становить 404,6 на 100 000 населення, що на рівні минулого сезону. Найвищий показник захворюваності на грип та ГРВІ зареєстровано в Київській, найменший – у Тернопільській областях. В жодній із областей України не спостерігається епідемічного підйому захворюваності.

Найчастіше хворіли та потребували медичної допомоги в умовах стаціонару діти 0 – 14 років.

Летальних випадків від грипу на звітному тижні не було.

Вірусологічний моніторинг

За звітний тиждень методом полімеразної ланцюгової реакції (далі – ПЛР) протестовано 31 зразок матеріалів із недозорних джерел; у двох випадках визначені РНК вірусів грипу типу А.

При дослідженні 12 зразків матеріалів, відібраних від хворих із ГПЗ в дозорних закладах охорони здоров'я, та 21 зразка, відібраних у хворих із ТГРІ, віруси грипу не визначені, лише в 2 хворих із ТГРІ виявлено віруси парагрипу.

Захворюваність на грип та ГРВІ в Європейському регіоні за 43 тиждень 2017 року (дані базуються на відомостях, отриманих за тиждень 32/2017, Інтернет посилання: <http://www.flunewseurope.org/Archives>).

Активність грипу в Європейському регіоні низька, що типово для початку сезону.

В 10 з 38 країн, що надали відомості про географічне поширення грипу, повідомлено про спорадичні випадки інфекції або про локальне поширення вірусів грипу.

В 2,5 % зразків, що відібрані з джерел дозорного епідеміологічного нагляду, спорадично виявлялися віруси грипу обох типів.

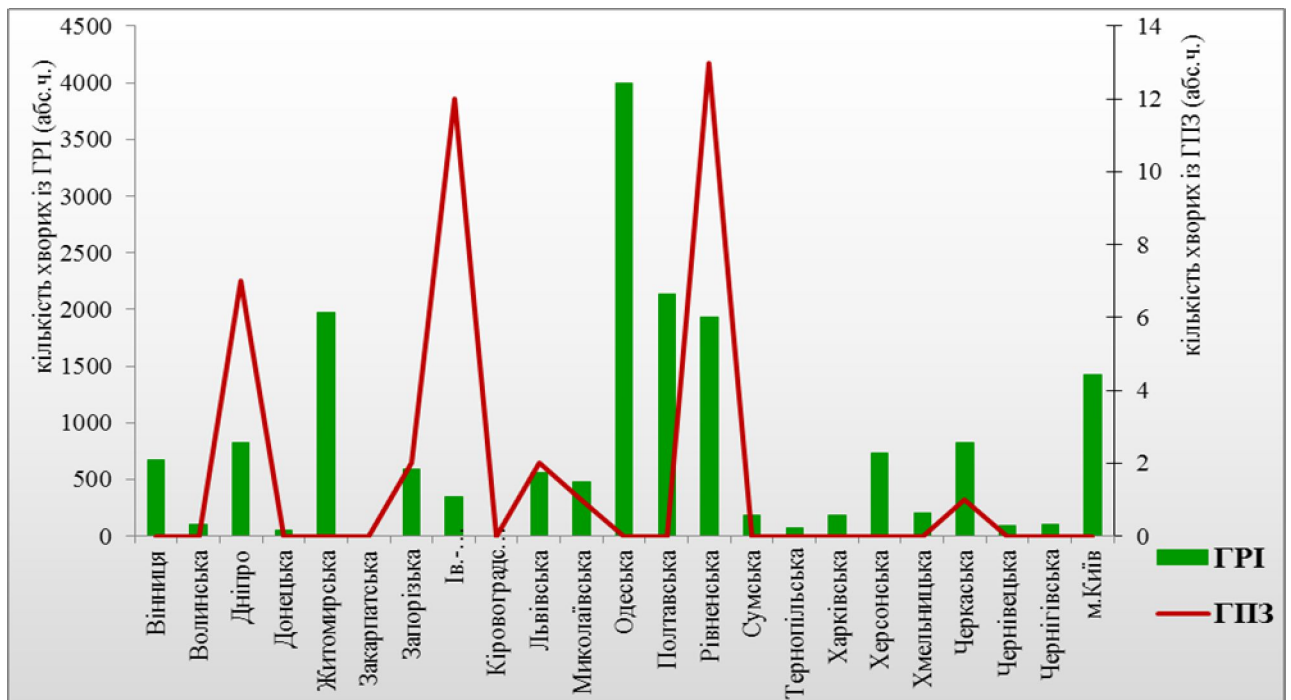
За даними за тиждень 43/2017, що надійшли в проект EuroMOMO, цифри смертності від усіх причин перебували на рівнях, очікуваних для даної пори року.

II. Епідеміологічний моніторинг за даними дозорного нагляду

1. Дозорні заклади первинної ланки медико-санітарної допомоги

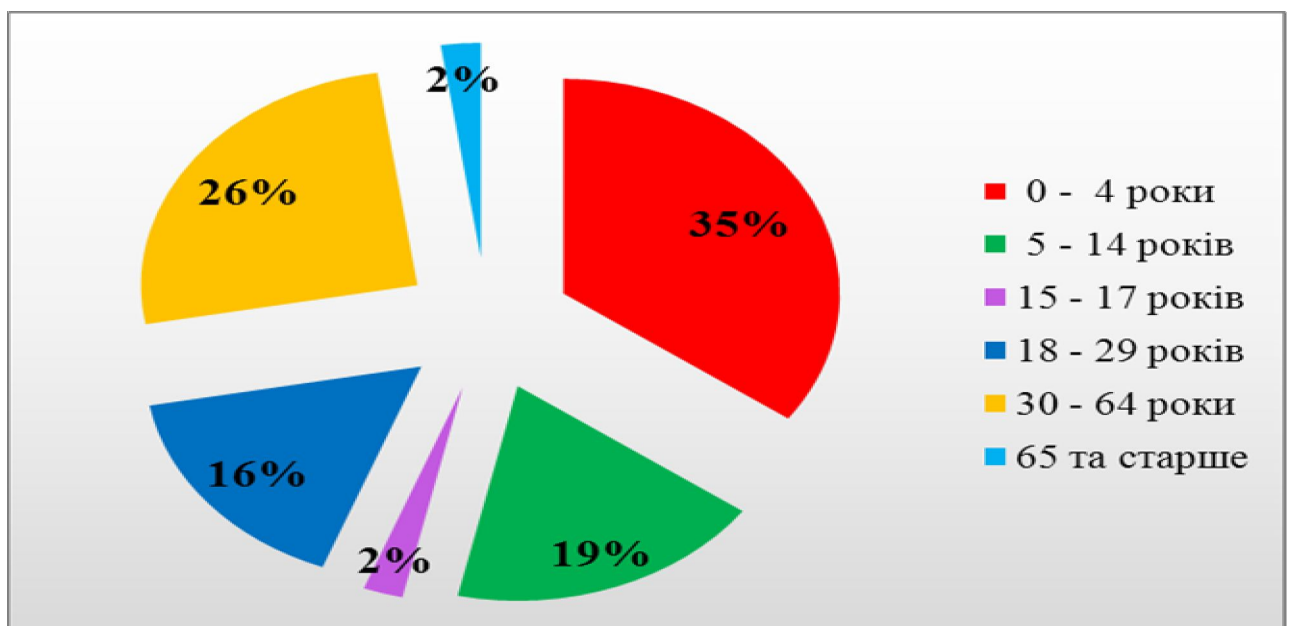
На звітному тижні за даними, що надійшли з дозорних закладів первинної медико-санітарної допомоги, зареєстровано 17 494 випадків ГРІ та 38 випадків ГПЗ. Найбільше випадків ГРІ спостерігається в Одеській області, проте випадки ГПЗ не зареєстровані. Більше всього випадків ГПЗ зафіксовано в Івано-Франківській та Рівненській областях (малюнок 1).

Мал.1. Захворюваність на ГПЗ із загальної кількості амбулаторних візитів та викликів додому по причині ГРІ в розрізі адміністративно-територіальних одиниць (44 тиждень 2017)

Серед пацієнтів, клінічний стан яких визначений як випадок ГПЗ, найбільше всього дітей віком 0 – 14 років (малюнок 2).

Мал. 2. Вікова структура захворюваності на ГПЗ, 44 тиждень 2017

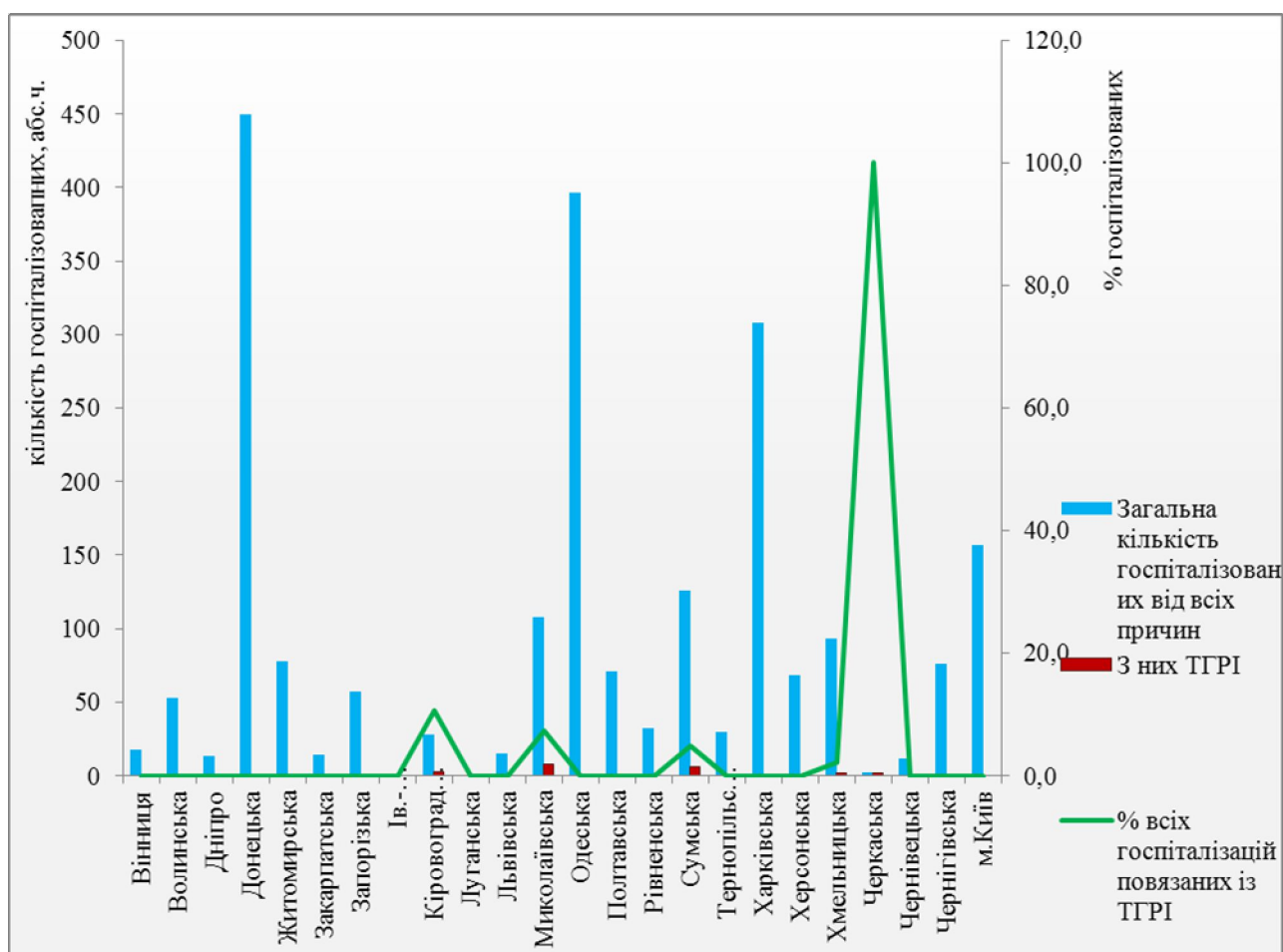

З метою вірусологічного моніторингу в 12 пацієнтів із ГПЗ були відібрані зразки матеріалів, позитивних знахідок не визначено.

2. Дозорні заклади на лікарняному рівні

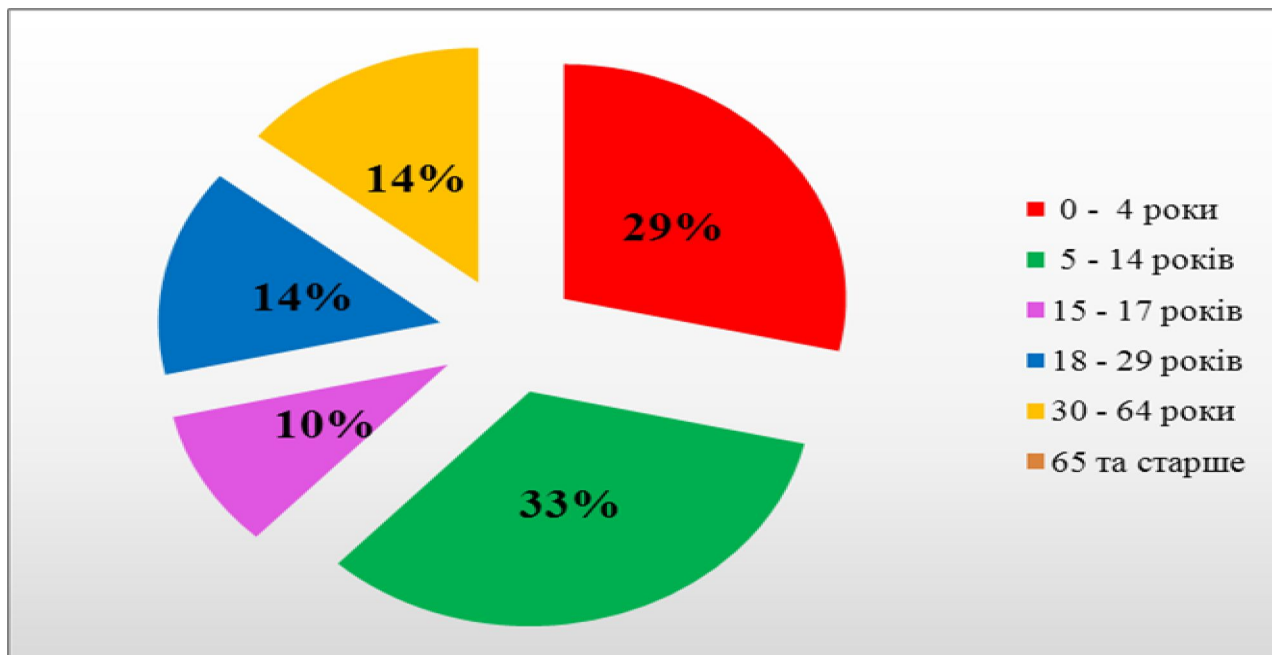
На звітному тижні за даними, що отримані із дозорних лікарень, зареєстровано 21 випадок ТГРІ. Найбільший відсоток госпіталізацій з приводу ТГРІ спостерігається в Кіровоградській та Миколаївській областях. В Черкаській області звернулося за медичною допомогою та госпіталізовано 2 людини, стан яких визначений як ТГРІ (малюнок 3).

Мал.3. Захворюваність на ТГРІ в розрізі адміністративно-територіальних одиниць (44 тиждень 2017)

Дитяче населення найбільш схильне до важкого перебігу та виникнення ускладнень внаслідок захворювання на респіраторні інфекції. Найчастіше випадки ТГРІ спостерігаються серед госпіталізованих віком 0 - 14 років (малюнок 4). Серед осіб віком старше 65 років випадків ТГРІ не зареєстровано.

Мал. 4. Вікова структура випадків ТГРІ (44 тиждень 2017)

Аналіз додатків № 2 до наказу від 06 листопада 2015 року № 732 «Форма обліку зразків матеріалів для дослідження, відібраних від госпіталізованих пацієнтів, стан яких відповідає визначенню випадку ТГРІ», що були отримані за 44 тиждень, показав:

- * по гендерному складу домінують чоловіки;
- * по віковому складу переважають хворі віком 0 – 8 років;
- * за належністю до групи ризику (вагітна, 24 тижні) – 1 хвора;
- * до відділення реанімації та інтенсивної терапії надійшло 8 хворих;
- * пневмонію діагностовано у 5 хворих.

З метою вірусологічного моніторингу відібрані зразки матеріалів у 21 хворого з ТГРІ, віруси грипу не визначені; лише в 2 хворих із ТГРІ виявлено віруси парагрипу.

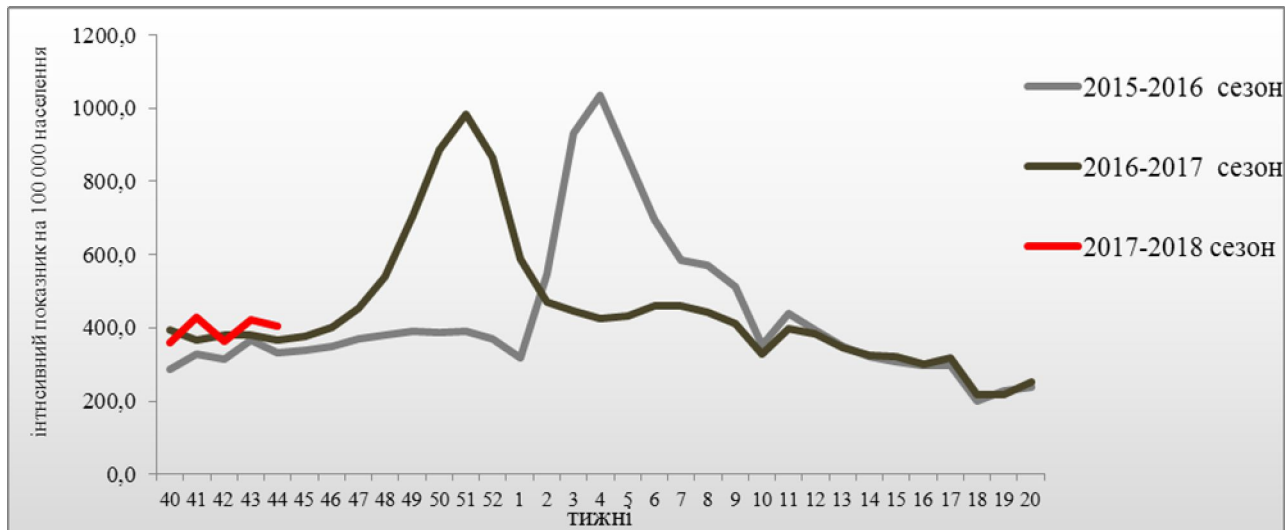
Летальних випадків серед хворих, клінічний стан яких визначений як ТГРІ, на звітному тижні не зареєстровано.

III. Моніторинг захворюваності та вірусологічних досліджень за даними рутинного нагляду

1. Аналіз захворюваності на грип та ГРВІ

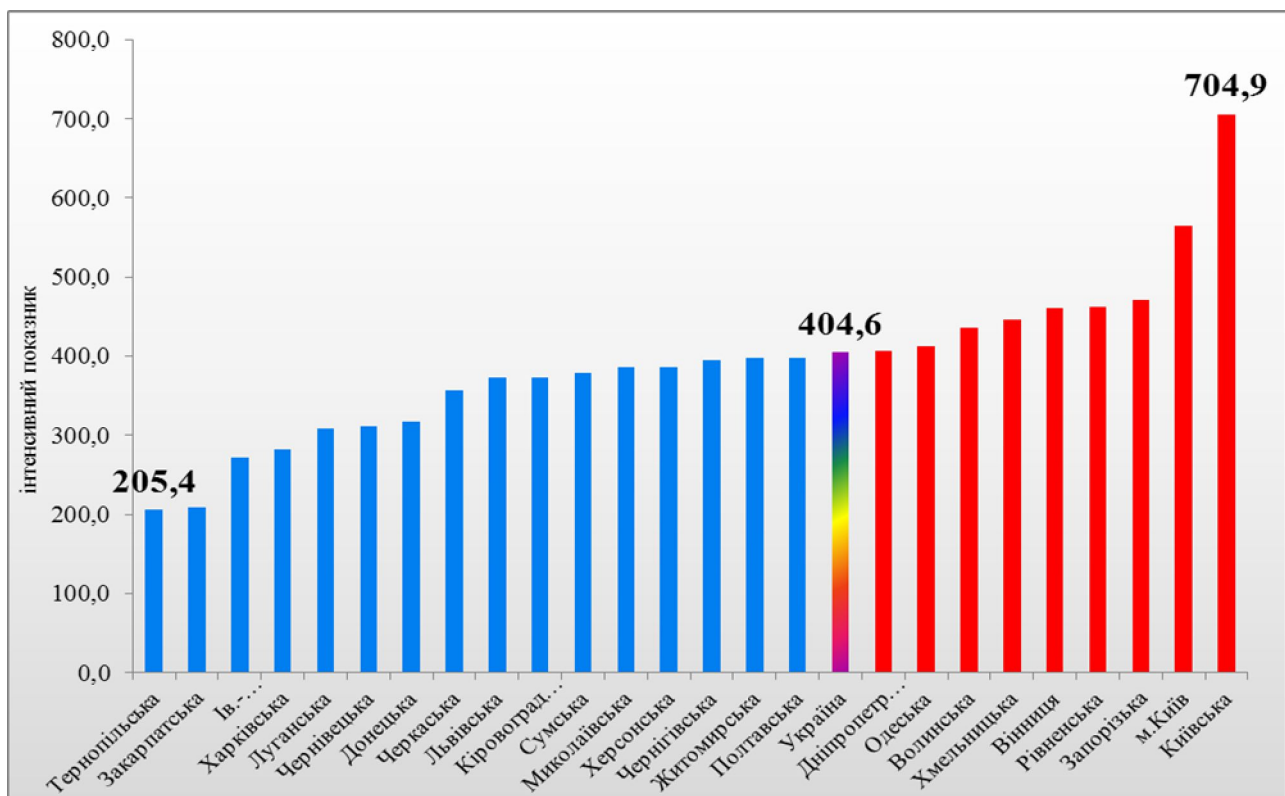
За звітний тиждень на грип та ГРВІ захворіло 156 419 осіб, із них 67,3 % діти віком до 17 років. Показник захворюваності на грип та ГРВІ (сумарно) серед населення України 404,6 на 100 тисяч населення, що відповідає картині минулого сезону (малюнок 5).

Мал.5. Щотижнева динаміка захворюваності на ГРВІ, порівняння трьох сезонів

Найвищий показник захворюваності на грип та ГРВІ зареєстровано в Київській – 704,9, найменший – у Тернопільській областях – 205,4 на 100 тис. населення (малюнок 6).

Мал.6. Захворюваність на грип та ГРВІ в розрізі адміністративно-територіальних одиниць (44 тиждень 2017)

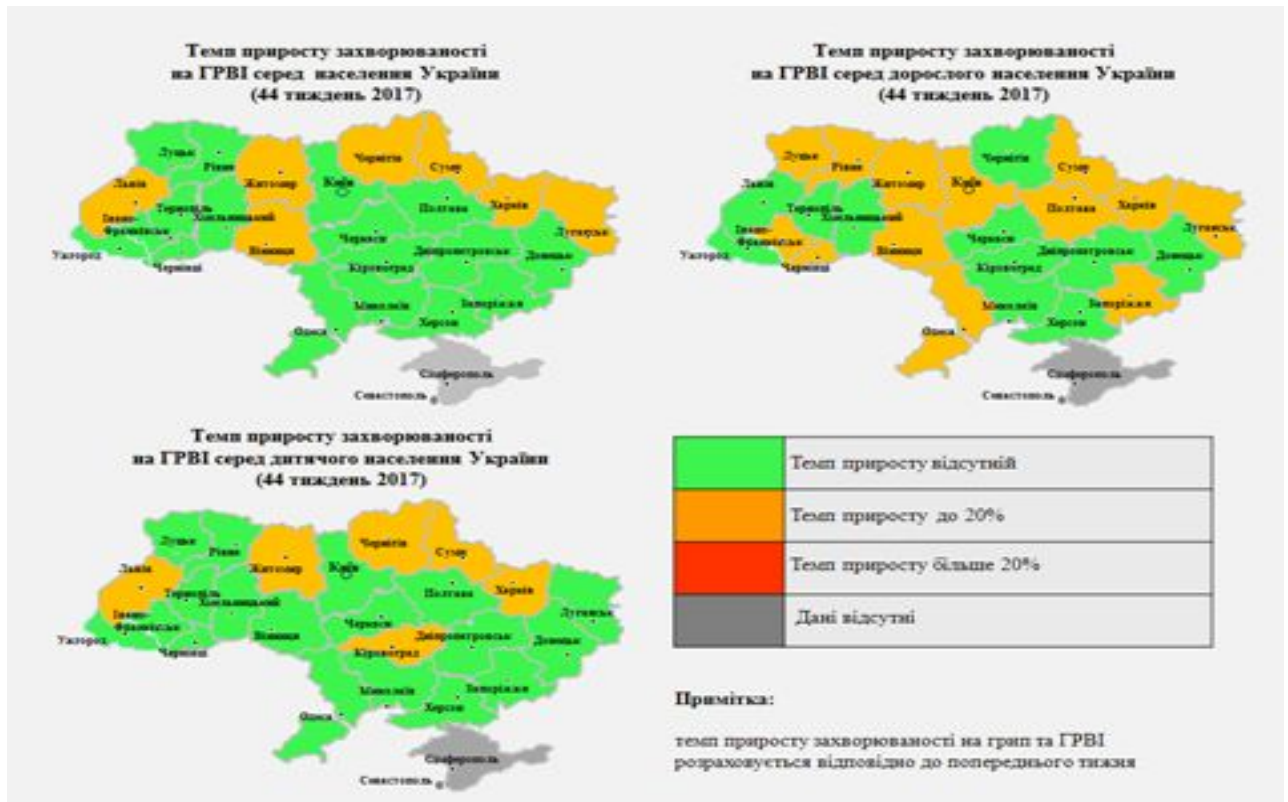
На 44 тижні 2017 року в жодній із областей України епідемічний поріг не був перевищений (малюнок 7).

Мал.7. Перевищення епідемічних порогів в розрізі адміністративно-територіальних одиниць (44 тиждень 2017)

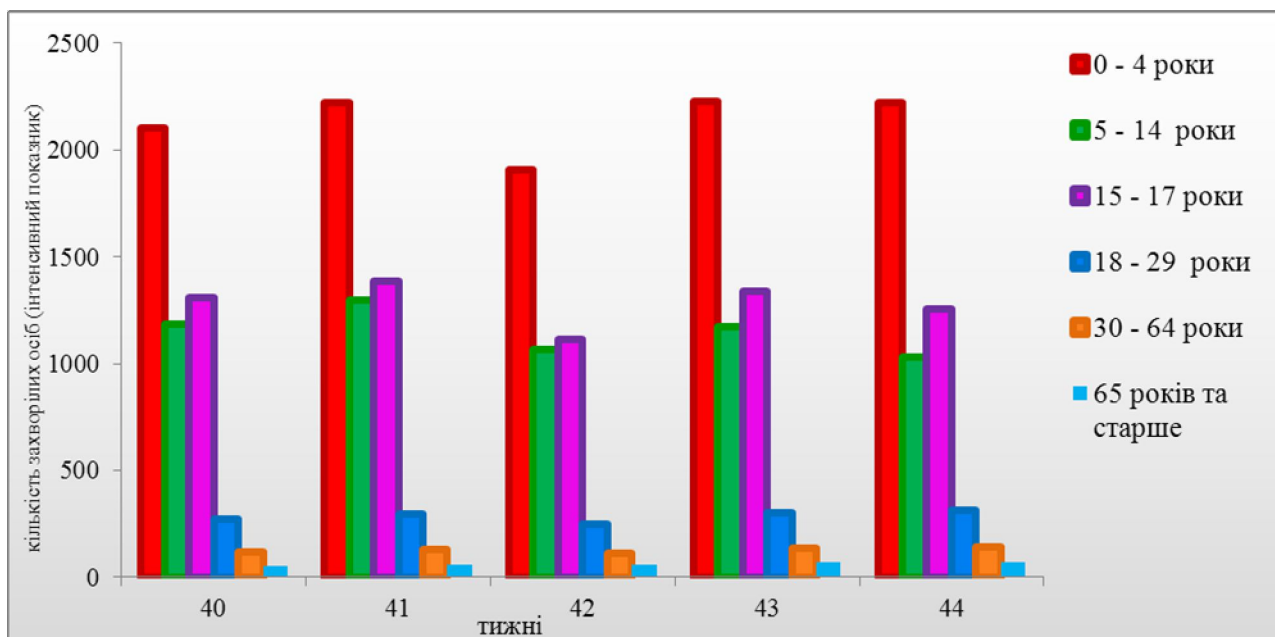
Темп приросту захворюваності серед дорослих збільшився на 2,3 %, а серед дітей до 17 років зменшився на 6,6 % (малюнок 8).

Мал. 8. Темпи приросту захворюваності на ГРВІ в розрізі адміністративно-територіальних одиниць (44 тиждень 2017)

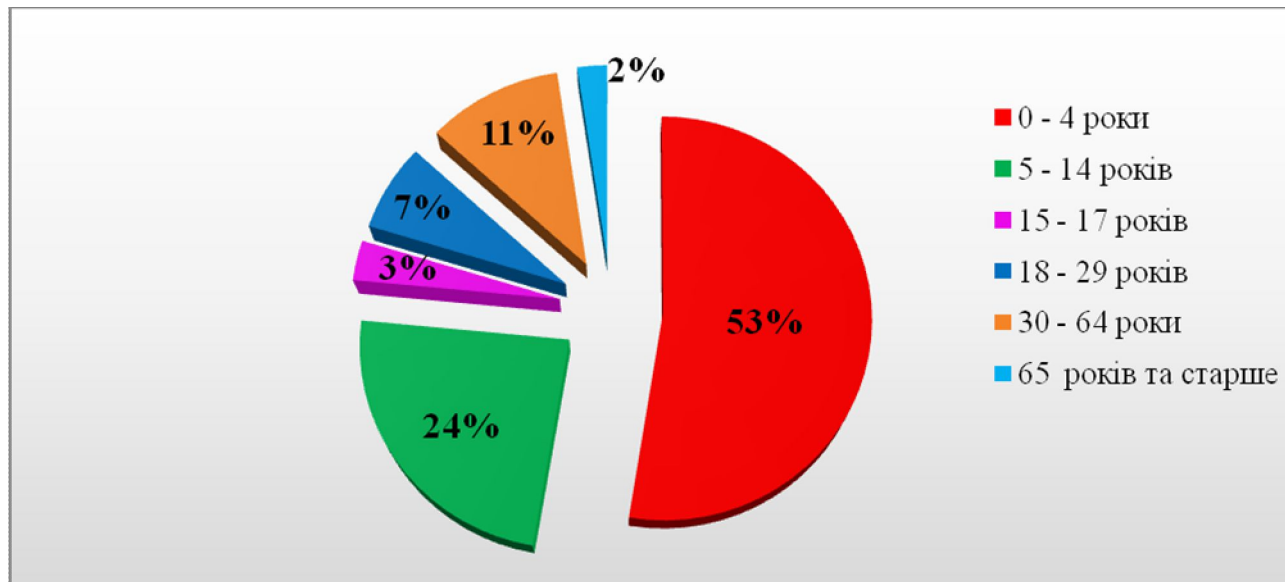
На малюнку 9 показаний розподіл за віком захворілих інтенсивний показник); найбільш уразливою категорією на 44 тижні залишається дитяче населення у віці 0 - 4 та 5 - 17 років.

Мал. 9. Вікова структура хворих на грип та ГРВІ (44 тиждень 2017)

Очікувано, ця ж категорія населення має найбільшу частку серед всіх госпіталізованих (малюнок 10).

Мал. 10. Питома вага госпіталізованих за віковими групами (44 тиждень 2017)

Сумарна кількість госпіталізованих осіб в порівнянні з минулим тижнем менша на 1,2 %.

На 44 тижні летальних випадків через ускладнення від грипу не зареєстровано.

2. Вірусологічні дослідження

Метод імунофлюоресцентної мікроскопії

За 44 тиждень 2017 року проведено 221 дослідження зразків матеріалів від пацієнтів із підозрою на грип та ГРВІ методом імунофлюоресцентної мікроскопії, з них у 32,6 % випадках отримані позитивні результати.

Серед виявлених респіраторних вірусів в 48,6 % переважають віруси парагрипу, також визначені РС-віруси (35,7 %) та аденовіруси (15,7 %).

Таблиця 1. Результати визначення вірусів грипу та інших респіраторних вірусів методом імунофлюоресцентної мікроскопії за 44 тиждень 2017 року

Показники	Поточний тиждень	Сезон 2017-2018
Кількість досліджених зразків матеріалу	221	965
Відсоток позитивних зразків	32,6%	33,5%
Кількість вірусів грипу, із них:	2	2
А	2	2
A(H1N1)pdm09	0	0
A(H3N2)	1	1
A несубтиповані	0	0
В	0	0
Кількість респіраторних вірусів, із них:	70	321
вірусів парагрипу	34	156
аденовірусів	11	58
РС-вірусів	25	107

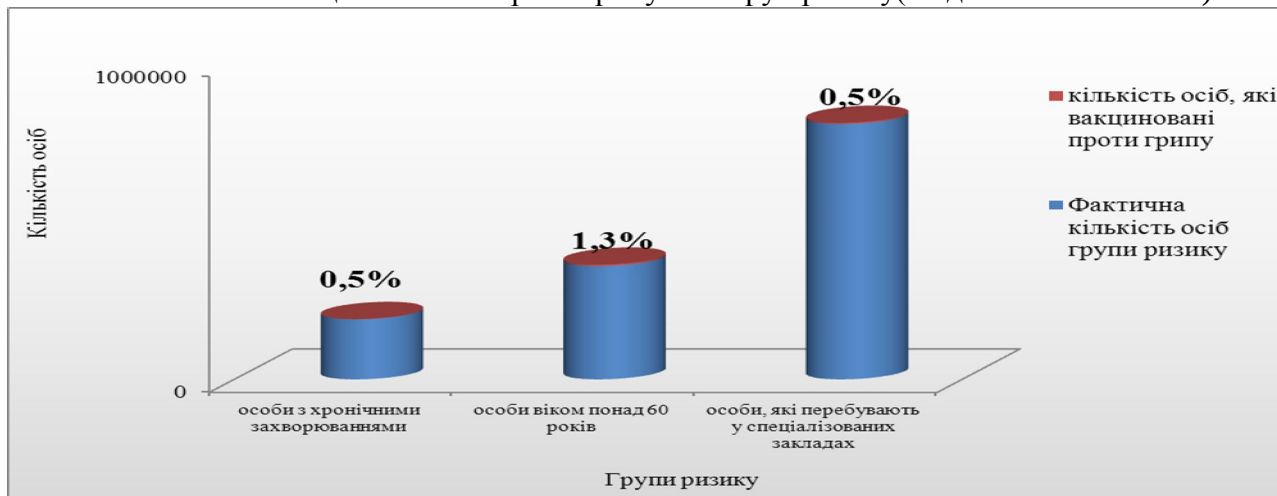
Метод полімеразної ланцюгової реакції

З початку епідемічного сезону фахівцями вірусологічних лабораторій МОЗ України методом ПЛР досліджено 109 зразків матеріалів від пацієнтів із підозрою на грип та ГРВІ. Протягом звітної тижня в Харківській області у двох пацієнтів визначені РНК вірусів грипу типу А.

3. Аналіз стану імунопрофілактики грипу

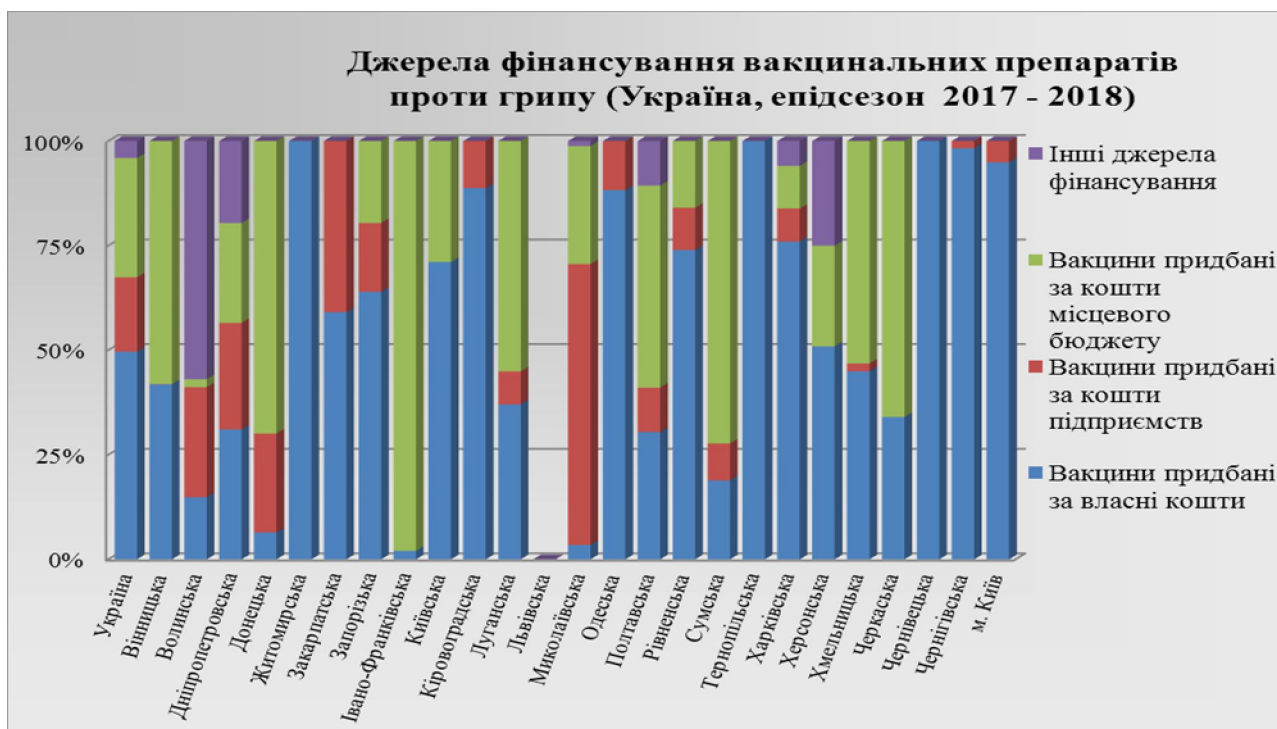
З початку сезону проти грипу вакцинована 16 371 особа, із них 82,5 % – особи з груп ризику (малюнок 11). Серед всіх щеплених частка дітей становила 20,0 %.

Мал. 11. Обсяг щепленнями проти грипу осіб груп ризику (епідсезон 2017 - 2018)

Інформацію щодо джерел фінансування придбаних вакцин проти грипу в розрізі регіонів представлено на малюнку 12. Здебільшого громадяни вакцинуються за власні кошти та за кошти місцевих бюджетів.

Мал.12. Джерела фінансування придбання вакцин проти грипу (епідсезон 2017 - 2018)

4. Інформація щодо проведення санітарно-освітньої роботи

З метою популяризації ефективності вакцинації проти грипу, підвищення рівня культури та обізнаності населення з профілактики грипу та ГРВІ фахівцями МОЗ України проводиться активна санітарно-освітня робота, так за 43 тиждів проведено виступів по радіо – 174, телебаченню – 103, опубліковано матеріалів у ЗМІ – 358, випущено листівок, пам'яток, інформаційних бюлетенів – 19 110.

IV. Телефони регіональних лабораторних центрів МОЗ України по отриманню консультацій із питань профілактики грипу та ГРВІ

№ з/п	Region	№ телефону	Години роботи
1	2	3	4
1	Центр грипу та ГРВІ ДЗ «УЦКМЗ МОЗ»	(044) 425-08-83	09 ⁰⁰ - 17 ⁰⁰
2	Вінницька	(0432) 67-19-45	09 ⁰⁰ - 19 ⁰⁰
3	Волинська	(0332) 23-39-60	09 ⁰⁰ - 16 ⁰⁰
4	Дніпропетровська	(056) 731-96-19	09 ⁰⁰ - 18 ⁰⁰
5	Донецька	(062) 641-72-12	08 ⁰⁰ - 16 ⁰⁰
6	Житомирська	(0412) 43-05-33	08 ³⁰ - 13 ⁰⁰ 14 ⁰⁰ - 18 ³⁰
7	Закарпатська	(03122) 64-28-78	09 ⁰⁰ - 17 ⁰⁰
8	Запорізька	(061) 283-17-29	09 ⁰⁰ - 19 ⁰⁰
9	Ів.-Франківська	(0342) 53-26-17	08 ³⁰ - 16 ³⁰
10	Київська	(044) 483-17-15	08 ³⁰ - 17 ⁰⁰
11	Кіровоградська	(0522) 33-12-97	08 ⁰⁰ - 18 ⁰⁰
12	Луганська	(06425) 24-02-81	08 ⁰⁰ - 16 ⁰⁰
13	Львівська	(032) 276-86-90 (032) 275-60-71	09 ⁰⁰ - 16 ⁰⁰
14	Миколаївська	(0512) 41-75-58	08 ⁰⁰ - 16 ⁰⁰
15	Одеська	(048) 54-08-13	09 ⁰⁰ - 17 ⁰⁰
16	Полтавська	(0532) 60-85-69	08 ⁰⁰ - 18 ⁰⁰
17	Рівненська	(0362) 23-01-68	09 ⁰⁰ - 17 ⁰⁰
18	Сумська	(0542) 25-05-26	08 ⁰⁰ - 16 ³⁰
19	Тернопільська	(0352) 25-19-93	08 ⁰⁰ - 17 ⁰⁰
20	Харківська	(057) 315-02-63	08 ³⁰ - 16 ⁰⁰
21	Херсонська	(0552) 22-41-85	08 ⁰⁰ - 17 ³⁰
22	Хмельницька	(0382) 71-95-16	08 ⁰⁰ - 18 ⁰⁰
23	Черкаська	(0472) 45-02-22	08 ⁰⁰ - 16 ⁰⁰
24	Чернівецька	(0372) 52-50-29	08 ³⁰ - 17 ⁰⁰
25	Чернігівська	(0462) 67-63-24	09 ⁰⁰ - 17 ⁰⁰
26	м. Київ	(044) 400-81-47	09 ⁰⁰ - 17 ⁰⁰
27	ДУ «Лабораторний центр МОЗ України на водному транспорті»	(048) 686-15-64	08 ⁰⁰ - 16 ¹²
28	ДУ «Лабораторний центр МОЗ України на залізничному транспорті»	(044) 465-42-97	09 ⁰⁰ - 17 ⁰⁰
29	ДУ «Лабораторний центр МОЗ України на повітряному транспорті»	(044) 339-24-93	09 ⁰⁰ - 17 ⁰⁰

Додаткові посилання:

Європейський центр профілактики і контролю захворювань/ Європейське регіональне бюро ВООЗ.

Останні новини про грип в Європі Flu News Europe, щотижневий електронний бюлетень ECDC–ВООЗ, (<http://flunewseurope.org/Archives>).

КОНТАКТНА ІНФОРМАЦІЯ:

**Центр грипу та ГРВІ ДЗ
«Український центр з контролю та
моніторингу захворювань МОЗ
України»**

Адреса: 04071, м. Київ, вул. Ярославська, 41

Телефон: +38 044 425 08 83